

dre kort og diagrammer er meget værdifulde for indlæringen af stoffet, og den gennemførte nyttegning af alle figurerne giver et ensartet præg over bogen, selv om materialet nødvendigvis må være hentet fra mange kilder.

Kr. M. Jensen.

W. S. von Arx: Introduction to Physical Oceanography. Addison-Wesley Publishing Comp. Reading, Mass. og London 1962. 422 pp. Ill. 16 × 23,5 cm. 15 §.

Godt 70% af Jordens overflade er dækket af hav. Man kan derfor næppe beskæftige sig med „geosciences“ (geografi, geologi, meteorologi m.m.) uden at støde på problemer, hvis løsning forudsætter et vist kendskab til fysisk oceanografi. Behovet for en lærebog er derfor evident; men det er svært at tilfredsstille, fordi læsernes matematiske forudsætninger er forskellige, og fordi stofmængden tillige er voldsom.

von Arx' bog er en vellykket løsning på lærebogsproblemet. Stofmængden er begrænset ved at bortskære den regionale oceanografi (som forøvrigt er behandlet i flere udmærkede håndbøger). Bogen giver til gengæld en kort og klar gennemgang af de vigtigste emner, forklaret med figurer og så lidt matematik, at kendskab til elementær differential- og integralregning er tilstrækkeligt for forståelsen.

En nøjere omtale af indholdet skal ikke forsøges her. Kun skal kapitlerne om hydrodynamik og om målemetoder og -apparater nævnes. De er udmærket fremstillet og bringer nyt. Den interesserede læser bør selv stifte bekendtskab med bogen!

Sofus Christiansen.

R. Gaul, D. Ketchum, J. Shaw and J. Snodgrass (editors): Marine Sciences Instrumentation, vol. I. Plenum Press, New York 1962. 354 pp. Illustreret. 22 × 28 cm. 14 §.

Udviklingen i de videnskaber, der beskæftiger sig med marin forskning, har efterhånden medført, at en mængde nye instrumenter har set dagens lys. Nærværende bog er første del af en art katalog, der viser nyere amerikansk udstyr – lige fra frømandsdragter til planktonnet og kompliceret elektronisk materiel. Uden tvivl en nyttig idébog, selv om de fleste instrumenter sikkert ligger i en prisklasse, der udelukker dansk anskaffelse.

Sofus Christiansen.

Herold J. Wiens: Atoll Environment and Ecology. Yale University Press, New Haven and London 1962. 532 pp. 93 fig., 88 pl. 16 × 24 cm. 15 §.

Wiens, der er kendt fra sine undersøgelser af atollen Kapingamarangi, har i nærværende bog søgt at skabe oversigt over det vældige materiale, der især i de seneste år er blevet publiceret om atoller.

Bogen er bygget op på den måde, at en væsentlig del af teksten er citater hentet fra originalarbejderne. Ideen er tiltalende, men giver sig naturligvis udtryk i en lidt ujævn og pladsrøvende behandling af emnerne. Den første del af arbejdet omhandler atollernes fysiske geografi; anden del er helliget deres biologiske forhold. (Egentlig kulturgeografiske emner er helt udeladt). En økologi, som titlen lover, synes der knappest at være tale om; det geografiske afsnit forekommer at være langt det vægtigste, rimeligt nok (Wiens er professor i geografi!).

„Atoll environment and ecology“ er et referenceværk, der er uundværligt for alle, der beskæftiger sig med atollforskning. *Sofus Christiansen.*

W. P. D. Wightman: Science and the Renaissance. I—II. 327 og 293 sider. 15 × 23 cm. Aberdeen University Studies No. 143—144. Oliver and Boyd, Edinburgh 1962. 42 sh. pr. stk.

Universitetsbiblioteket i Aberdeen rummer betydelige samlinger af bøger fra det 16. århundrede. I kataloget (bd. II) er således opført 763 numre med kommentarer til hvert enkelt værk. I bd. I findes en meget indholdsrig redegørelse for den naturvidenskabelige udvikling i denne for åndshistorien så betydningsfulde periode. For geografiske forhold har især afsnittet om kortlægning interesse.

Publikationen er et led i den navnlig for kulturhistorisk forskning værdifulde serie fra Aberdeen University. *Niels Nielsen.*

J. H. Smith: The Gordon's Mill Farming Club 1758—1764. 156 sider. 15 × 23 cm. Aberdeen University Studies No. 145. Oliver and Boyd, Edinb. 1962. 30 sh.

I sidste halvdel af det 18. århundrede var der i hele Vesteuropa en stærk interesse for landbrugets tilstand. I vort land gav denne bevægelse betydelige resultater, udstykningen, hedekultur og anden rationalisering og ekspansion. I Skotland møder man analoge, samtidige bestræbelser udførligt kommenterede, og nærværende publikation af akterne fra The Gordon's Mill Farming klub indeholder et betydeligt stof af interesse for landbrugsgeografiske og landbrugshistoriske studier, især for Skotland, men med slående relationer til danske forhold i samme periode. *Niels Nielsen.*

Preston E. James & Nelda Davis: The Wide World. A Geography. The MacMillan Company. New York 1960. 536 s., talrige kort og ill. 20 × 56 cm.

Dette værk udmærker sig ved en original og inciterende opbygning. Efter en indledning følger 1. del, der begynder med oldtidens og middelalderens geografiske verdensbillede og fortsætter med opdagelsestidens og i meget høj grad med vor egen tids nyopdagelser og revisioner af traditionelle opfattelser, f. eks. af oceanografien og klimatologien; 2. del behandler, efter en indledning om racespørgsmål, befolkningsgeografi og industrikulturens fremtrængen, de forskellige kulturområder, som forfatterne opdeler vor jord i: europæisk, amerikansk, nordafrikansk-sydvestasiatisk, orientalsk, sovjetisk, afrikansk og pacifisk. Inden for hvert område behandles såvel naturgeografiske som historiske, demografiske, erhvervsgeografiske og økonomisk-politiske spørgsmål. 3. og sidste del hedder simpelt hen „Geography and you“ og beskæftiger sig med anvendelsen af den geografiske viden, geografiens opgaver og opdeling, uddannelse af geografer og disses arbejdsfelter. Bogen synes at være skrevet til håndbog for geografiske studerende på videregående stadium, men indeholder en sådan rigdom på nye og inspirerende synsvinkler, at enhver, der overhovedet interesserer sig for nutidig geografi, kan læse den med udbytte. Det er vel næsten overflødigt at nævne, at gode kort og fotos supplerer teksten på en udmærket måde. I et vist omfang bryder bogen med traditionel geografisk opdeling af stoffet, men bringer netop herved nogle hårdt tiltrængte nye linier frem. *Aage Aagesen.*